

AL· LEGACIONS:

**PROJECTE DE SOTERRAMENT DE
LA RIERA
D'ARENYS DE MUNT**

PACAAM

1	INTRODUCCIÓ	4
2	CONSIDERACIONS PRELIMINARS	5
2.1	NATURALESIA DE LA RIERA I LES RIERADES.....	5
2.2	PRINCIPIS AMBIENTALS PER LA GESTIÓ DE LA RIERA:	5
2.3	CAUSES QUE AGREUGEN LES RIERADES I SOBRE LES QUALS CALDRIA INTERVENIR. I PROPOSTES D'INTERVENCIÓ.	6
3	AL·LEGACIONS GENERALS AL PROJECTE DE MARÇ DE 2002.	7
3.1	LEGITIMITAT DEL PROJECTE DE MARÇ DE 2002.	7
3.2	DEFICIÈNCIES AMBIENTALS EN LA IDENTIFICACIÓ DEL PROBLEMA I EN EL PLANTEJAMENT DE LA SOLUCIÓ.	7
3.3	RESPOSTA A LES AL·LEGACIONS DEL PROJECTE D'ABRIL DE 1994.....	9
4	AL·LEGACIONS PUNTUALS AL PROJECTE DE MARÇ DE 2002.	10
4.1	PRESENTACIÓ DE LA DOCUMENTACIÓ.....	10
4.2	MEMÒRIA	10
4.2.1	<i>Concurs d'idees</i>	10
4.2.2	<i>Obra incompleta</i>	10
4.3	PRINCIPALS CARACTERÍSTIQUES	10
4.4	CLIMATOLOGIA I HIDROLOGIA.....	11
4.4.1	<i>Sèrie de dades climàtiques</i>	11
4.4.2	<i>Pluja màxima diària</i>	11
4.4.3	<i>Intensitat de la pluja</i>	11
4.4.4	<i>Càlcul del coeficient d'escorrentia</i>	12
4.4.5	<i>Càlcul de cabals</i>	13
4.4.6	<i>Càlculs per la captació d'aigües superficials</i>	13
4.5	ESTUDI D'ALTERNATIVES	14
4.6	CÀLCULS HIDRÀULICS	15
4.7	ESTUDI D'IMPACTE AMBIENTAL.....	15
4.7.1	<i>Abast de l'estudi</i>	15
4.7.2	<i>Equip de l'estudi</i>	15
4.7.3	<i>Alternatives estudiades</i>	15
4.7.4	<i>Impactes sobre la infiltració en la zona de la bassa</i>	16
4.7.5	<i>Impacte paisatgístic</i>	16
4.7.6	<i>Afectació als pous municipals.</i>	17

4.7.7	<i>Impacte social</i>	17
4.7.8	<i>Impacte sobre la dinàmica de sorres</i>	18
4.7.9	<i>Impacte de les excavacions</i>	18
4.7.10	<i>Impacte econòmic del manteniment</i>	18
4.7.11	<i>Impacte sobre l'arbrat</i>	19
4.7.12	<i>Superació pluja màxima prevista</i>	19
4.8	RISC	20
4.8.1	<i>Anàlisi del risc</i>	20
4.8.2	<i>Risc de la bassa en època de funcionament</i>	20
4.8.3	<i>Risc de la bassa en època de no funcionament</i>	21
4.9	SISTEMES CONSTRUCTIUS	21
4.10	SERVEIS AFECTATS	22
4.11	COORDINACIÓ ORGANISMES	22
4.12	PRESSUPOST	23
4.13	AFECTACIÓ ALS HABITATGES	23
5	SOL·LICITUD	24
5.1	<i>PARALITZACIÓ DEL PROJECTE DE SOTERRAMENT DE MARÇ DE 2002</i>	24
5.2	<i>REALITZACIÓ ESTUDI AMBIENTAL DE LA CONCA</i>	24
5.3	<i>ARTICULACIÓ DEL PROCÉS DE DECISIÓ BASAT EN LA DEMOCRÀCIA PARTICIPATIVA</i>	24
6	ANNEXOS	25

1 Introducció

El present document recull les al·legacions presentades per

Nom

Cognoms

DNI

Entitat

Es prega a l'administració competent que sigui responsable amb les seves competències i que respongui cadascuna de les al·legacions presentades, sense defugir de les seves responsabilitats, tal i com, desgraciadament ens té acostumats.

Les al·legacions es divideixen en unes consideracions preliminars, unes al·legacions generals (que venen a ser esmenes a la totalitat), i unes al·legacions concretes (derivades d'una ràpida lectura¹). Finalment es detallen les sol·licituds a l'Agència Catalana de l'Aigua i al Ministerio de Medio Ambiente.

¹ És realment difícil realitzar una lectura completa d'un projecte de més de 600 pàgines en el breu període de temps d'exposició pública.

2 Consideracions preliminars

Abans d'aprofundir en el projecte de soterrament de març de 2002 es presenten una sèrie de consideracions preliminars que emmarquen el debat plantejat entorn de la riera i que només molt tímidament el pla de rieres de principis dels 90 recollia alguna consideració, i que l'actual projecte de soterrament obvia per complert amb l'excusa que la gestió de la conca no és competència de l'ACA.

2.1 Naturalesa de la riera i les rierades

Les rierades són un fenomen natural, agreujat per transformacions humanes del paisatge.

La riera és un sistema natural més o menys humanitzat en cada tram amb una diversitat biològica que cal mantenir i recuperar: els boscos de ribera, les comunitats aquàtiques en els trams d'aigua permanent, la fauna associada, etc... amb elements d'especial interès com els alocars i les tortugues d'aigua. És un espai de relació ecològica entre la plana i la serralada (corredor biològic). Per tant, caldria regenerar uns espais potencialment molt rics i que actualment pateixen una pressió molt forta i es troben en un estat molt degradat (l'espai proper al nucli urbà pateix una degradació progressiva fins que és urbanitzat per tal de "recuperar" l'espai). En aquest sentit existeix molta bibliografia al respecte i una sèrie de treballs de regeneració que fora interessant consultar.

S'ha de facilitar la infiltració de l'aigua cap a l'aquífer, afectat per sobreexplotació, salinització marina a les parts més baixes i salinització per nitrats a la resta degut a una agricultura intensiva. Per poder explotar l'aquífer s'ha de poder permetre la seva recàrrega. Més ara que la climatologia va esdevenint més seca i majors son les demandes d'aigua de les poblacions. I que la qualitat de les aigües cada cop és més qüestionada, pensem en el cas de la Tordera. Abocar l'aigua ràpidament al mar és malbaratar un recurs escàs.

Sha d'entendre la conca hidrogràfica com una unitat natural d'actuació, en la qual els fenòmens que tenen a veure amb l'escorrentia estan ineterrelacionats. Per això no s'haurien de fer intervencions puntuals, sinó que haurien de tenir una òptica global.

2.2 Principis ambientals per la gestió de la riera:

Qualsevol Pla per a disminuir els efectes catastròfics de les rierades s'ha de basar principalment en la intervenció sobre els fenòmens i les causes que agreugen el problema, a part d'aquelles intervencions en punt concrets.

Els elements, doncs, per fer una gestió global de la riera d'Arenys de Munt son:

- Identificar i valoritzar els elements del patrimoni natural i cultural.
- Avaluar el potencial de recuperació. Establiment de mesures de protecció i de regeneració de la riera.
- Avaluar les possibilitats d'explotació de l'aquífer segons les diferents condicions.

2.3 Causes que agreugen les rierades i sobre les quals caldria intervenir. I propostes d'intervenció.

Causes que agreugen les rierades	Propostes d'intervenció
Pressions d'ús (vial urbà, aparcament) que a mida que s'intensifiquen es fan no compatibles amb el règim hidràulic de la riera.	Alliberar el llit urbà-fluvial d'aquests usos, construcció d'aparcaments en zones properes, establiment de zona peatonal-comercial.
Impermeabilització del sòl de la conca per cultius en pendent i en hivernacles, desforestació i gestió inadequada de la forest	estudi d'utilitzacions agrícoles alternatives més d'acord amb la idiosincràsia del territori, rases seguint les corbes altimètriques per afavorir la infiltració i reduir la erosió, no llaurar mai en la direcció del màxim pendent.
Impermeabilització de la superfície urbana reduint a taxes ínfimes la infiltració servint tota la precipitació a la escorrentia superficial.	aprofitament de les aigües pluvials a nivell domèstic en cisternes o en circuits secundaris que a més disminuirien la demanda d'aigües potables, augmentar la permeabilitat del sòl urbà en places, paviments porosos

3 Al·legacions generals al projecte de març de 2002.

3.1 Legitimitat del projecte de març de 2002.

En la “consulta popular” organitzada per l'Ajuntament d'Arenys de Munt el gener de 2002 només i únicament el 15% dels ciutadans d'Arenys de Munt amb dret a vot van donar el seu suport al projecte de soterrament.

Una consulta popular que a més no oferia cap altra alternativa d'actuació sobre la riera i que es presentava com a “validació” popular d'una decisió ja presa per l'equip de govern d'aquell moment.

Una consulta popular que va ser completament deslegitimada per la Plataforma d'Acció Cívica Ambiental d'Arenys de Munt ja que en els acords signats amb dos dels partits del govern, Arenys de Munt 2000 i ERC, es recollia que la consulta seria sobre les **diferents** alternatives de gestió de la riera.

En aquesta consulta popular la Plataforma d'Acció Cívica Ambiental d'Arenys de Munt va fer campanya per l'abstenció ja que considerava que la consulta era una pantomima i que no permetria valorar a la població les diferents alternatives que existeixen alhora de gestionar la riera. **L'abstenció en la consulta va superar el 82% del cens electoral.**

En el moment de la consulta la Plataforma d'Acció Cívica Ambiental d'Arenys de Munt va presentar les al·legacions que es reproduïxen en l'Annex I. Aquestes al·legacions, a data de 28 d'agost de 2003 encara no han estat contestades.

3.2 Deficiències ambientals en la identificació del problema i en el plantejament de la solució.

Els redactors i els polítics que han aprovat el nou Pla General d'Ordenació Urbana, plantegen que la riera sigui un espai comercial peatonal. Amb aquest alliberament del trànsit rodat, desapareix el conflicte principal entre ús “artèria principal del poble” – “llit de riera” que existeix en l'actualitat; conflicte que causa la immensa majoria de problemes al que el projecte de soterrament diu que vol donar solució.

Amb aquest tractament urbanístic, que també proposa l'alternativa al soterrament de la PACAAM, no té cap sentit soterrar la riera per solucionar un problema.... que ja no existirà

El veritable problema relacionat amb la pluviometria a Arenys de Munt són les aigües pluvials urbanes. La manca d'una xarxa separativa col·lapsa el clavegueram, la impermeabilització de la zona urbana i la manca d'elements per captar aquestes aigües incrementen l'escorrentia superficial. Amb la

construcció d'una xarxa separativa d'aigües es podria recollir aquesta aigua (bàsicament neta ja que provindria bàsicament de teulades i terrats) i plantejar-ne la seva utilització per qualitats secundàries o bé la seva reintroducció a l'aqüífer. Aquest fet no és abordat en l'actual projecte de soterrament. És més, disminueix la infiltració global a la conca i disminueix encara més els recursos hídrics de la zona.

L'actual soterrament provoca contradiccions tan grans com la següent: si es vol eliminar el temps en que la riera està inutilitzada per el trànsit per el pas d'aigua, com és que l'aigua hi continuarà baixant? Com és que el temps d'inutilització de les obres superarà el temps d'inutilització de la riera equivalent a més de 100 anys de rierades?

Si es tractés d'un projecte de gestió del risc s'haurien hagut de realitzar una mínima valoració del risc-efectivitat. És a dir quin és el valor econòmic del risc que evitem i quin és el valor econòmic de la inversió que es realitza per tal de minimitzar aquest risc. Quan més alt és el risc evitat i menor la inversió la intervenció és més efectiva.... però en el cas que ens interessa, la inversió és molt més alta que no pas el valor econòmic dels riscos evitats. En l'apartat 4.3 anàlisi risc-efectivitat de "Sostenibilitat a la conca d'Arenys?", vegeu annex II, es conclou que

"els projectes de soterrament de principis dels 90s, com a projecte de gestió de risc és realment una intervenció molt poc econòmica. Les alternatives més eficients des d'aquest punt de vista són les que incideixen en la conducta de l'individu. Els projectes no només no incideixen per reduir els comportaments amb més risc, sinó que poden retroalimentar positivament la seqüència causal. Al no reforçar la percepció de risc que suposa l'ocupació de la llera de la riera no hi ha cap impediment perceptual per augmentar la pressió sobre la seva riba (encara que estigui coberta); en un moment de rierades excepcional les conseqüències podrien ser molt pitjors que les donades abans de la "intervenció correctora"."

Amb l'acutal projecte gairebé un 100% més car i amb majors probabilitats que l'aigua passi pel damunt, la valoració és encara més negativa.

És clar que potser un anàlisi Risc-Efectivitat no valora altres beneficis que es puguin obtenir amb l'execució del projecte. Per això en el document abans esmentat es va més enllà i es planteja realitzar un anàlisi cost-benefici per tal de no només incorporar el "benefici" d'evitar el risc sinó altres beneficis que es puguin obtenir. Per fer això, però, en els costos s'hi ha d'incloure tots els costos, inclosos els ambientals.

Així en l'apartat 4.4 *Anàlisi Cost-Benefici* es realitza aquest exercici. Apareixen molts més costos ambientals que no pas beneficis i existeix la dificultat econòmica de posar preu a determinades externalitats i ètica de comparar elements ben diferents. Es conclou que en definitiva es tracta d'una decisió

política que el que fa es consolidar un determinat model urbanístic. Aquest és el debat polític que se'ns ha negat. Amb l'excusa que la riera és perillosa (ens els darrers 30 anys no ha mort ningú per una rierada i si han mort centenars d'Arenyencs per vehicle privat) es soterra la riera per tal de permetre un creixement urbanístic del municipi i la expansió d'un model suburbial lligat amb Barcelona

***Quan no s'estudia la relació Cost-Benefici,
és que l'únic "benefici" que interessa és el del propi cost de la obra.***

Carlos de Prada, Tierra quemada.

3.3 Resposta a les al·legacions del projecte d'abril de 1994.

El projecte de soterrament de la Riera d'Arenys de Munt amb data de març de 2002 no dóna solució a les al·legacions presentades al projecte de soterrament del mes d'abril de 1994.

4 AI- legacions puntuals al projecte de març de 2002.

4.1 Presentació de la documentació

La documentació es presenta sense paginar i no es facilita per defecte en format digital. Aquest fet dificulta en gran mesura la lectura per part de les persones interessades. Els annexos no estan referenciats adequadament (diu: "veure corresponent annex" sense indicar quin és). Aquest fets contradiuen clarament les disposicions legals d'accés a la informació ambiental.

4.2 Memòria

4.2.1 Concurs d'idees

En el punt 0 de la memòria, s'afirma que el projecte de març de 2002 sorgeix d'un concurs d'idees convocat per l'Ajuntament per "poder enterrar la riera sin tener que dañar los árboles existentes".

Això és rotundament fals, no es va convocar cap concurs d'idees. Únicament es van realitzar consultes des d'alcaldia a diversos professionals demanant-los alternatives al projecte de soterrament d'abril de 1994. Entre aquestes consultes n'hi havia que proposaven realitzar un soterrament amb igual secció però més estret i enfonsat i la proposta de la Universitat de Lleida que parlava de no soterrar i fer una gestió integral de la conca. Proposta que va ser rebutjada per l'alcaldia.

4.2.2 Obra incomplerta

En el punt 5 de la memòria s'afirma que:

"Las obras contempladas en el presente Proyecto constituyen de por si, una obra completa y susceptible de ser entregada para el uso general, constituyendo la finalización de las obras y su entrada en funcionamiento una solución íntegra a la problemática expuesta en esta memoria."

Si bé en el punt 3 de la mateixa memòria es diu que l'obra té un caràcter eminentment urbà no contempla la urbanització superficial. Ni tan sols la coordinació amb aquest en el cas que es realitzés com a projecte independent d'aquest. Aquesta descoordinació pot causar seriosos perjudicis pel que fa a la inutilització de la superfície de la riera.

4.3 Principals característiques

En el projecte s'afirma que: *"Se propone para esta obra un plazo de ejecución de 2 años desglosados en el anejo correspondiente. La complejidad de esta obra y sus posibles complicaciones en la ejecución de las mismas en el interior del núcleo urbano*

de Arenys de Munt ha hecho necesario hacer una previsión de plazo de ejecución de estas características."

Quan hi ha una rierada, passen unes quantes hores en que la Riera és impracticable i no apte per al trànsit. El número de rierades per any és força baix i per tant, el temps d'afectació de les obres representa un temps d'ocupació de la Riera que correspondria a uns 100 anys de rierades.

4.4 Climatologia i hidrologia

4.4.1 Sèrie de dades climàtiques

En l'estudi de dades climàtiques la sèrie de 50 anys és interrompuda i el càlcul de la precipitació màxima diària per un període de retorn de 500 anys aplicant a la distribució de Gumbel, suavitza les precipitacions màximes (que són les que en definitiva en un projecte de gestió de risc s'hauria de tenir en compte).

Les darreres dades utilitzades són de 1990 quan el projecte està realitzat el 2002, i per tant tenia a disposició les dades de la dècada dels 90. És justament en aquesta dècada quan s'ha donat episodis de precipitació intensa que no s'han utilitzat per la representació gràfica. A més de l'estació que s'ha utilitzat n'hi ha dues més a la conca.

4.4.2 Pluja màxima diària

Una pluja de 213mm no és una pluja molt excepcional a la zona. En zones de litoral i prelitoral de Catalunya s'han donat pluges de fins a 300 i 400mm en un dia en la darrera dècada.

Un altre aspecte és de la intensitat d'aquestes pluges. A Arenys de Mar, han donat problemes pluges de només 45 o 50mm caiguts en espais de temps de l'ordre de 30 minuts a una hora.

4.4.3 Intensitat de la pluja

Es considera que no és adequat valorar únicament la precipitació màxima en un dia sense tenir en compte altres elements que incrementen la virulència de les rierades:

- Estat de saturació de la vegetació.
- Capacitat d'absorció d'aigua de l'aqüífer.
- Intensitat de la precipitació.

Així, una precipitació de moderada intensitat, amb la vegetació seca i amb alta capacitat d'absorció de l'aqüífer, amb una precipitació màxima de 100mm en un dia, pot provocar una rierada molt menys important que una precipitació d'alta intensitat, amb la vegetació saturada de vegetació, els aqüífers amb una baixa

capacitat d'absorció, i amb una precipitació màxima diària de 40 mm.... si són caiguts en 20 minuts.

En el projecte les intensitats mitges de precipitació s'han estimat. Ara bé dades d'intensitat de precipitació si que existeixen en les estacions meteorològiques de l'autopista, institut tres turons i cintes. Amb el tipus de precipitació intensa que s'esdevé a la zona és completament insuficient el càlcul de la intensitat mitja de precipitació amb la duració del temps de concentració de la conca.

4.4.4 Càlcul del coeficient d'escorrentia

Per el dimensionament dels cabals màxims d'escorrentia s'utilitza uns coeficients molt baixos, a l'entorn del 40% (és a dir que el 60% de l'aigua s'infiltra) per al període de retorn de 500 anys. Coeficient utilitzat per igual en totes les conques tributàries cometent negligències tals com considerar que el Panagall i la conca del Torrent d'en Terra tenen un coeficient d'escorrentia del 40% quan en qualsevol fotografia aèria es pot comprovar que el 50% de la superfície d'aquesta conca està urbanitzada.

Per el dimensionament d'una obra com la que presenta el projecte es considera que no n'hi ha prou en estimar el coeficient d'escorrentia utilitzant *“la tabla 2.1 de la Norma 5.1-IC, sabiendo que el uso de la tierra son praderas con pendientes superiores al 3% y de características hidrológicas pobres, el umbral de escorrentía es de 14 mm. Los valores obtenidos se han de multiplicar por el coeficiente corrector dado por la figura 2.5 de la norma que refleja la variación regional de la humedad habitual en el suelo al principio del aguacero, en este caso es 2,4.”*

No només es considera negligència utilitzar taules generals sense cap comprovació empírica en la zona (tot i que ja s'han realitzat un bon nombre de projectes de soterraments a la comarca i en tots els casos s'ha defugit de realitzar tal estudi); sinó que es tria la coberta superficial “PRADERAS”, que és una de les que millor reté l'aigua, i que és justament una tipologia gens comú a la zona.

Els coeficients d'escorrentia, a més de dependre del recobriment del sòl i del pendent també depenen de l'estat de saturació de l'aqüífer i de la vegetació. En la búsqueda del cas més desfavorable per tal d'incrementar el marge de seguretat caldria considerar coeficients de l'ordre del 80%. Especialment en conques com les del Panagall, amb el 50% de la seva superfície amb coeficients d'escorrentia propers a 1.

A més de considerar el pitjor dels horitzons possibles també haurien de diferenciar els usos de sol (i pendents) que es donen a cada conca. I considerar també quina qualificació els dona el pla general per tal de poder

preveure possibles increments del coeficient d'escorrentiu per increment de la superfície impermeabilitzada.

4.4.5 Càlcul de cabals

Per tot l'exposat anteriorment es considera que el càlcul de cabals està infradimensionat, especialment el que fa referència al Panagall. El propi projecte, quan es presenten els hidrogrames en el punt d'incorporació a la riera, presenta el Panagall com l'aportació de cabal major. No s'entén que havent utilitzat el criteri de situar una bassa de laminació a la capçalera de la conca de subirans, no s'hagi fet el mateix amb el Panagall. Dóna la sensació que s'ha minimitzat volgutament el cabal del Panagall per tal de poder encaixar-lo dins de l'espai públic del carrer i fer el mateix amb l'espai soterrat entre la incorporació del Panagall i fins l'aportació del rial Bellsollell, per tal de no haver d'apropar-se massa perillosament als eixos dels arbres.

4.4.6 Càlculs per la captació d'aigües superficials

Els càlculs es realitzen en el Panagall i la riera urbana per un període de retorn de 10 anys, és a dir per una pluja menor que la que va rebre Arenys de Munt aquest passat 17 d'agost de 2003, de 60mm, tan habitual en aquestes èpoques de l'any. En aquests càlculs només es té en compte l'aigua que intercepta el carrer, però no es considera l'aigua de teulades i terrats que actualment baixa per canals fins a la superfície de les voreres.

Les reixes de captació d'aigües superficials són clarament infradimensionades per més "ebro" que siguin. També s'ha de tenir en compte que segons el projecte en la superfície de la riera hi hauria sorra, i les reixes estan dimensionades per una superfície asfaltada. L'alçada dels imbornals laterals pot quedar igualment col·lapsat per les fulles que la mateixa tempesta arrenqui dels arbres i les aigües superficials acompanyin. En tot cas l'estudi realitzat per la UPC per a Clabsa està realitzat per l'entorn urbà de Barcelona.

En els criteris de seguretat per evitar arrossegament de persones no s'ha triat el cas més desfavorable, una persona gran, de 40 kg amb talons i paviment de sorra, sinó que un nen de 50 kg amb sola de goma i ferm bituminós (amb molta major capacitat de subjecció).

En tot cas en aquest apartat queda clar que la riera continuarà "passant per sobre" i que per creuar-la caldrà esperar a que passi la pluja forta o bé anar equipat amb botes d'aigua... com s'havia fet tota la vida. Com deien els assistents a la presentació del soterrament del passat 21 d'agost de 2003: "Tants milions per això?". Si el problema és el risc hi ha maneres molt més efectives i barates de minimitzar-lo (vegeu proposta de pla especial de la riera de la PACAM, Ajuntament d'Arenys de Munt, any 2000).

El mateix projecte reconeix que es un problema que no hi hagi un sistema de recollida d'aigües pluvials en tot el municipi. Potser fora més interessant invertir els 14 milions d'euros en la realització d'aquesta xarxa de recollida de pluvials que no pas en realitzar el soterrament. Així, com a mínim en les pluges petites no hi haurien aigües superficials en el municipi. Per les grans ja veuríem baixar la riera. Amb el projecte actual tots estem empenyats, els que volen soterrar, perquè l'aigua continua passant per sobre i els que no la volen soterrar, perquè s'ha soterrat. Felicitats!

4.5 Estudi d'alternatives

Con intención de conseguir un modelo de proyecto con el que estuviera de acuerdo el municipio, éste convocó un concurso de ideas con la intención de encontrar la solución ideal.

El proyecto inicial se basaba en un sistema convencional de canalización sin incluir ningún tipo de balsa de regulación.

Este sistema fue rechazado por problemas medioambientales graves. Estos problemas eran principalmente la tala de todos los arboles que se encuentran en los laterales de la riera y que conforman la imagen tradicional del municipio. El municipio en pleno de opuso a este tipo de solución y se convocó un concurso de ideas que fueran más acordes con el aspecto visual del municipio.

S'afirma que hi va haver un CONCURS IDEES per escollir el projecte. Aquesta afirmació és falsa. L'equip de Govern va demanar tres informes i va escollir un que proposava la idea que desenvolupa l'actual projecte sense explicar quins criteris havia tingut en l'elecció ni tenir en compte altres propostes (com per exemple la de la PACAAM).

L'únic concurs d'idees que hi ha hagut ha estat per a definir la urbanització superficial i que es podia aplicar tant en el projecte anterior com en aquest o en qualsevol que optés pel soterrament de la Riera.

En aquest concurs d'idees dels acabats, tampoc hi han pogut participar els veïns.

Com és que en l'estudi d'alternatives, les alternatives estudiades són: l'anterior projecte, l'actual, i un similar a l'actual amb la bassa de laminació 200 metres més amunt, i no cap altra? I la proposta alternativa de la PACAM? I les propostes alternatives que van fer els altres equips consultats per l'Ajuntament d'Arenys de Munt?

4.6 Càlculs hidràulics

Per l'exposat en l'al·legació 4.4.3, es considera que els càlculs hidràulics realitzats estan infradimensionats (de fet són menors que els càlculs realitzats en l'anterior projecte de soterrament, i molt menors que els realitzats en el projecte de soterrament del tram de riera que passa per sota la nova autopista).

Tampoc s'explica com una conca com la del Panagall-torrent d'en Terra amb 1,22 km², i majoritàriament urbanitzat, generi un cabal de 9,9m³/s en la pluja del període de retorn de 500anys, i el rial Bellsolèi amb 0,67km² (aproximadament la meitat, i majoritàriament agrícola i forestal) generi un cabal de 10,3 m³/s? Potser un error de càlcul?

4.7 Estudi d'impacte ambiental.

4.7.1 Abast de l'estudi

L'estudi d'impacte ambiental només es realitza en una sisena part de les actuacions, la bassa i deixa d'avaluar l'impacte ambiental que es causa en les altres 5 actuacions, soterrament del Panagall, soterrament del Bellsolèi, Soterrament del Torrent d'en Puig, Soterrament de la riera, i canalització i escalonament del tram interurbà

Donada la rellevància social que va tenir la oposició al soterrament de la riera, i si existeix per part dels promotors i redactors del projecte la seguretat que no hi ha impacte ambiental en els nous soterraments previstos no haurien de tenir por de realitzar el corresponent estudi d'impacte ambiental.

El propi estudi d'impacte ambiental de la bassa està limitat a les afectacions localitzades a la bassa, però es deixa d'identificar impactes associats a la dinàmica de sorres i a l'afectació sobre la recàrrega de material a les platges. Aspecte que en la temporada de bany es de notòria rellevància pública amb les costoses regeneracions de platges que es plantegen cada any.

4.7.2 Equip de l'estudi

En l'equip redactor de l'estudi no hi ha cap llicenciat en ciències ambientals, ni cap professional que acrediti capacitat de realitzar una valoració global dels aspectes ambientals, tan físics, biològics, hidrològics, socials, urbanístics i econòmics.

4.7.3 Alternatives estudiades

Les alternatives estudiades són: l'anterior projecte de 1994, l'actual, i un similar a l'actual amb la bassa de laminació 200 metres més amunt. Aquesta tria d'alternatives està realitzada per tal de poder justificar que s'han valorat

diferents alternatives, però no hi ha un esforç seriós per valorar cal altre alternativa possible.

I la proposta alternativa de la PACAM? I les propostes alternatives que van fer els altres equips consultats per l'Ajuntament d'Arenys de Munt?

4.7.4 Impactes sobre la infiltració en la zona de la bassa

En la declaració d'impacte ambiental s'afirma (sense cap mena de luxe de detalls justificatiu) que predominarà l'efecte de major infiltració per tenir aigua retinguda en la bassa, sobre l'efecte d'impermeabilització del llit de la bassa

“El primer de los aspectos, se prevé que sea el dominante, aunque sus efectos no sean todo lo beneficiosos que se pueda esperar, básicamente por el hecho de que la acumulación de agua en la balsa será muy esporádica, se considera que se acumulará agua en lluvias superiores a los 30 mm. y porque, en caso de acumularse agua, el tiempo de estancia de este agua en la balsa será muy corto. Decimos que el efecto de mayor incremento de recarga será dominante sobre el de impermeabilización por sedimentación, en especial por el origen de los materiales que pueden ser arrastrados, generalmente granular, y porque, para que la infraestructura tenga un buen funcionamiento, una de las tareas de conservación de la balsa, para evitar que se reduzca su capacidad, será eliminar los materiales arrastrados después de cada lluvia, por tanto difícilmente se producirá un efecto de sellado.”

Afirmacions que poden ser adequades en una altra mena de document però molt pobres en un document tècnic.

Els caolins presents en el sauló sedimentaran en tota la superfície de la bassa al baixar la velocitat de circulació de l'aigua. Les sorres, en canvi s'acumularan a la zona inicial on hi hagi la baixada de velocitat. Si s'arriben a retirar els materials sedimentats després de cada pluja, els que es retiraran seran les sorres acumulades al principi. Difícilment es podran rentar els caolins disposats en una fina capa en tota la superfície de la bassa que quedarà lògicament, impermeabilitzada.

4.7.5 Impacte paisatgístic

Un mur de 287 metres de llarg amb una paret de 5 metres d'alt no passarà inadvertit i tallarà els perfils de riera i torrents sobreelevats, causant una irreparable alteració en el paisatge de la zona. Aquests Perfils sobreelevats, són característics de la zona i que han estat descrits per Oriol Riba i Arderiu en les corresponents separades de l'Institut d'Estudis Catalans.

Aquest impacte no tindrà només afectació sobre la capacitat de gaudir del paisatge del veïnat sinó que suposarà una gran pèrdua en el patrimoni geològic de la comarca, i del país.

4.7.6 Afectació als pous municipals.

No s'ha valorat l'impacte sobre la recàrrega dels pous tant públics com privats que exploten l'aqüífer de la riera. A més dels pous que hi ha en la majoria de cases de cos de la riera i en les cases del Panagall, cal destacar que existeixen pous municipals importants a l'alçada de Riera i Penya (que quedarà completament impermeabilitzat) i a l'entrada de Can Jalpí (que tindrà un estrenyiment de la llera de la riera, fent incrementar la velocitat i disminuint la superfície útil d'infiltració, i una sèrie d'escalons cada 100m que també resten superfície d'infiltració).

Els redactors de l'estudi d'impacte ambiental cometen la gosadia d'afirmar que :

“En conjunto, el medio hídrico subterráneo presenta una vulnerabilidad baja a la actuación prevista, ya que no se han detectado pozos activos que exploten la unidad geológica cuaternaria, sobre la cual se sitúa la actuación prevista.”

En un moment en que la ciutadania del país s'ha posicionat clarament a favor d'una nova cultura de l'aigua i en contra del transvasament de l'Ebre. Es projecta una intervenció que permetrà incrementar la demanda d'aigua amb l'ampliació de la zona urbanitzada i disminuir la recàrrega dels aqüífers propis.

En el punt 4.2 de l'estudi geotècnic, s'afirma que:

“Basándose en los criterios establecidos por Benítez (1963), para dar un orden de magnitud de la permeabilidad en función del tipo de terreno, para el orden de magnitud de la permeabilidad obtenido permite clasificar el acuífero en este tipo de terreno como bueno con una buena capacidad de drenaje.”

Quines actuacions es pensen realitzar per compensar la baixada de recàrrega de l'aqüífer que significa impermeabilitzar el tram central de la riera completament i el tram interurbà en un percentatge elevat?

4.7.7 Impacte social

El projecte parla de 24 mesos d'obres, que com plateja el mateix text, poden ser més. En el document, però, no s'especifica com quedarà tallat el trànsit ni quines vies alternatives s'habilitaran. Al no fer-se estudi d'impacte ambiental de la zona del soterrament no s'estima quina serà l'afectació sobre el comerç local. Quines previsions feu pel que fa als mesos que hauran de tenir les portes tancades per falta de clients?

Al projecte parla que el soterrament és una obra completa... però no parla de la urbanització superficial. En el document no hi ha cap programa de coordinació amb les obres d'urbanització superficial. Això significarà més mesos d'obres i més afectació sobre el comerç local, oi?

El projecte no dóna detalls de quina serà l'afectació de les obres als habitatges de la riera i de la resta de torrents on es fan intervencions. Tampoc es fa cap mena d'expropiació ja que tot es fa en domini públic (sembla que s'ajusti tot per no haver

de pagar res a ningú). Tots sabem la polèmica que hi ha hagut a Arenys de Mar respecte les esquerdes que han anat apareixent a habitatges de la riera després de les obres, essent el soterrament l'origen més paussible d'aquestes obres. Si hi ha tanta seguretat en que no s'afecta als habitatges perquè no s'assumeix en una partida del projecte la contractació d'arquitectes i notaris per certificar l'estat abans i després de les obres de totes i cadascun dels habitatges colindants amb les obres? És quelcom que l'Ajuntament hauria d'exigir.

4.7.8 Impacte sobre la dinàmica de sorres

La construcció de sorrals en la majoria de les entrades de la canalització, entrada riera Sobirans, entrada torrent d'en Terra, entrada rial Bellsollell, entrada torrent d'en Puig, estronca la dinàmica natural de les sorres de la serralada a la platja. En el projecte no es descriu cap sistema per tal de recollir les sorres capturades als sorrals i que siguin transportades cap a les platges d'Arenys per poder així completar la dinàmica natural.

Cal tenir en compte que el transport de la sorra per mitjans antròpics és un sistema car i no hi ha cap garanties que es realitzi indefinidament. Només cal veure que ha passat al port de Premià amb el by-pass de les sorres a través de camió, s'ha realitzat durant dos anys i aquest any ja no s'han transportat sorres perquè ningú n'ha volgut assumir el seu cost.

En l'estudi d'impacte no hi ha quantificada la sorra que es manlleua de la dinàmica natural de regeneració de les platges. L'estudi d'impacte tampoc quantifica quin és el cost econòmic de realitzar aquest transport antròpicament. I el pitjor de tot el projecte no dóna cap pista de qui serà el responsable de buidar els sorrals i encara menys que les sorres extretes d'allí han de ser portades a les platges d'Arenys.

4.7.9 Impacte de les excavacions

On s'abocaran les terres resultants de les excavacions? En el projecte parla de camps de cultiu propers! Això no causarà cap impacte ambiental? Ni sobre el sistema edàfic. Una mostra més de la incompetència de l'equip que ha realitzat l'estudi d'impacte ambiental.

4.7.10 Impacte econòmic del manteniment

“Las condiciones climáticas de la zona indican que pueden darse largos períodos sin lluvias torrenciales que requieran el funcionamiento a alto rendimiento tanto de la balsa como de los cajones de las diferentes rieras.

Dadas estas condiciones es totalmente imprescindible mantener relativamente limpio el interior de los cajones de grandes elementos que puedan dificultar el fluido normal del agua por su interior, principalmente ramas y arbustos que se aglutinan dificultando

el paso de agua y van reteniendo más sólidos que hacen que este obstáculo vaya aumentando su tamaño de forma continua.

También es imprescindible mantener en buenas condiciones de limpieza los areneros en las cabeceras del Torrente de Panagall, Rial de Bellsollell y Torrente de Puig, además de mantener limpios los orificios del aliviadero principal donde se pueden depositar elementos gruesos así como producirse anidación de aves de la zona.”

Com es netejarà el caixó? No hi ha explicitades els mètodes, freqüència d'aquestes neteges. No hi ha previsió d'entrada de maquinaria. Falta definir quan i com s'ha de fer el manteniment i neteja especialment a l'interior del caixó. Tampoc hi ha una previsió de quin és el cost econòmic d'aquest manteniment.

El manteniment l'assumirà l'ACA, com li correspon per competències? O bé, el projecte de soterrament genera noves servituds econòmiques a la població d'Arenys de Munt?

4.7.11 Impacte sobre l'arbrat

Com és que en els plànols del tram central del soterrament, l'amplada del caixó no està a escala, com tampoc la de les clavegueres i no està topografiat l'eix de l'arbre? Quines garanties dóna aquest document que no hi ha afectació sobre els arbres? La caixa sembla que no ha d'afectar "massa" a les arrels dels arbres, però, i les clavegueres? Es deixa a criteri del constructor. Això s'hauria de recollir en el projecte i que fos obligació del constructor i sota la seva responsabilitat (pla de seguiment de l'arbrat per un tècnic competent i contractació d'una assegurnça per 10 anys amb el corresponent pla de seguiment fitosanitari de l'arbrat.

Al no existir estudi d'impacte ambiental els redactors del projecte no han pogut detectar el gran nombre d'arbres que creixen sobre les antigues voreres de la riera. No hi ha cap apartat en el prejecte que es detalli quines són les actuacions que s'ha de realitzar en aquest sentit.

4.7.12 Superació pluja màxima prevista

Segons el projecte: *“se puede dar la situación excepcional que se supere el período de retorno y que el tiempo de lluvia torrencial sea más largo de lo previsto por lo que el cajón enterrado se encontraría casi lleno y el caudal desaguado por el rebosadero de seguridad no podría ser absorbido por éste. En este momento las aguas fluirían por la Riera actual. En caso de obstrucciones en el aliviadero principal y al producirse un rebose por el aliviadero de seguridad todo el caudal entraría al cajón”*

Amb els càlculs realitzats, no serà gaire excepcional superar la intensitat màxima prevista.

El "aliviadero de seguridad", només serviria en cas d'obstrucció del "aliviadero principal". En el cas de superar-se el període de retorn, l'aigua passaria per

sobre la Riera i els danys, en haver canviat la percepció del risc que en tindria la població, podria ser molt gran.

4.8 RISC

4.8.1 Anàlisi del risc

En l'anàlisi del risc, els redactors del projectes quan han de fer la valoració de quina seria la zona inundada en cas de ruptura de la presa afirmen que aigües avall: *“Desde este punto hasta el mar la riera estará cubierta en algunos zonas y canalizada en el resto y como se ha apreciado que el caudal que se puede verter en caso de rotura de la presa es menor que el caudal de la avenida de 500 años, no se ha procedido a estudiar la zona de inundación, pues deben ser nulas”*.

Però i si la ruptura es produeix amb la presa plena i el cabal de la avinguda de 500 anys està baixant, no hi ha una zona d'inundació superior a la que hi hauria si no hi hagués ruptura de la presa?

Es considera que si és procedent estudiar quina és la zona d'inundació en cas de ruptura i s'exigeix a l'administració competent que faciliti aquest estudi a la ciutadania d'Arenys de Munt!

4.8.2 Risc de la bassa en època de funcionament

A part de propi risc de vessament (encara que sigui per el sobreixidor d'emergència) i circulació de l'aigua per sobre del soterrament derivat de l'infradimensionament amb que s'han realitzat el projecte (vegeu apartat corresponent en aquestes al·legacions), la bassa té una afectació molt negativa en la percepció del risc de les rierades, i per tant en el risc final d'aquestes.

Dels dos elements que componen el risc, el fet objectiu i la percepció que es té d'aquest, la bassa afecta negativament a tots dos.

En el primer cas, i tal i com va manifestar repetidament el funcionari de l'ACA en la presentació del projecte de soterrament del dia 21 d'agost de 2003 a la Sala Municipal d'Arenys de Munt, l'aigua continuarà passant per sobre de la riera. Si a més tenim en compte que s'ha dimensionat per poder laminar únicament una precipitació diària màxima de 213mm, el risc de rierades superficials continua essent ben patent.

En el segon cas, i per bé que els redactors insisteixen que la població manté l'habilitat de conviure amb la riera, aquesta habilitat es perd a mida que el fet deixa de ser quotidià. La percepció del perill baixaria si la riera fos coberta. Així l'actitud prudent que mostra el veïnat en els moments de rierades i que han

permès no lamentar cap desgràcia personal en les darreres dècades, s'anirà oblidant i farà baixar la guardia en el moment en que l'obra resulti superada per les "fuerzas desatadas de la naturaleza" (quelcom perfectament previsible).

És realment increïble com en aquest país, en lloc de fer una gestió responsable del risc, s'opta per solucions cares tecnològicament i sense de confrontació amb les dinàmiques naturals. Enlloc de buscar solucions més econòmiques, de magnituds més humanes i de respecte i aprofitament de les dinàmiques naturals (només amb el que s'evitaria de pèrdues de sorra a les platges ja és motiu suficient per plantejar-se deixar circular les sorres fins a mar).

Hi haurà una alarma que toqui a somatent?

4.8.3 Risc de la bassa en època de no funcionament

A més dels riscos associats a la basa en el moment de funcionament, també cal tenir en compte els riscos que s'obliga a assumir a la població havent-hi un mur de 287 metres de llarg amb una paret de 5 metres d'alçada, amb un camí de circumval·lació que hi facilita l'accés, al costat d'una zona escolar.

La resposta que va donar l'enginyer redactor del projecte en l'acte de presentació del 21 d'agost de 2003 a la sala municipal d'Arenys de Munt, denota la falta de sensibilitat i de competència respecte la gestió del risc: "*Cauran alguns nens rodolant per la paret de la pressa sense més problemes...*"

4.9 Sistemes constructius

En el projecte no es detalla si el sistema constructiu necessitarà espai aeri suficient que obligui a tallar les branques dels arbres de la riera tal i com va passar a Arenys de Mar on es va escapçar qualsevol branca horitzontal. A Arenys de Mar els arbres tenien moltes branques verticals, a Arenys de Munt gairebé la totalitat de les branques dels plataners són horitzontals. Que passarà amb les branques horitzontals a 3 i 4 metres d'alçada que estan a la vertical de les obres de soterrament?

El projecte no pot deixar a l'empresa l'elecció del sistema constructiu si en el projecte no es defineixen una sèrie de condicions de treball. Els sistemes de construcció haurien de tenir en compte la limitació d'alçada que suposen les capçaleres dels arbres que cobreixen la Riera. S'hauria de recollir-hi que no es podrà fer cap poda de branca superior a 5 cm de diàmetre.

4.10 Serveis afectats

El servicio que se ve afectado de forma más directa es el alcantarillado. En la actualidad éste discurre por el centro del tramo urbano de la Riera, se ha diseñado la ejecución de un nuevo alcantarillado que pase por los laterales del cajón durante el tramo urbano para volver al centro de la riera una vez se pasa al tramo encauzado."

Si la intenció del projecte és la no afectació dels arbres i en el centre de la Riera es fa el caixó el màxim d'ample sense que afecti els arbres però hem de fer passar les clavegueres pel costat del caixó, en els trams més estrets de la Riera, les clavegueres passaran a tocar dels arbres afectant les seves arrels de forma que posa en greu perill la seva supervivència.

El Projecte no diu com pot afectar els arbres el seu trasllat. Ara passa pel mig i haurà de passar pel costat de la canalització. Aquest fet fa que passi molt arran dels centres dels arbres amb afectacions molt importants de forces arbres de les zones més estretes de la Riera.

La xarxa de distribució d'aigua potable d'Arenys de Munt té greus mancances i està en un estat molt dolent, patint escapaments molt freqüents i importants. Moltes de les tuberies són de PVC i "fibrocemento" molt poc adequats. S'hauria de preveure d'aprofitar per a canviar, a més dels trams necessaris per les afectacions, totes les tuberies d'aquests materials i no només les que s'hagin d'apartar per a poder fer passar el caixó.

També caldria preveure l'aprofitament de les obres per a soterrar les línies elèctriques actualment aèries i en molt mal estat.

Referent als serveis afectats, com és que només es substitueix el clavegueram i puntualment els mínims trams de tuberies d'aigua afectats? Si el projecte de soterrament ha de permetre dotar a Arenys de Munt de la qualitat urbana que el municipi demana (tal i com es diu en el vostre projecte) com és que no s'aprofita per soterrar electricitat, telèfon, aigua, cable, etc....?

4.11 Coordinació organismes

En el projecte no es planteja cap sistema de coordinació amb les companyies subministradores de serveis que podrien aprofitar les obres per soterrar els seus serveis.

No hi ha tampoc cap pla de vialitat en el que es vagin definint els sentits de circulació del municipi a mida que es vagin realitzant els talls de carrers, carretera, amb l'organisme corresponent, i carrers per tal de realitzar l'obra.

El present projecte és un bell exemple de descoordinació entre administracions, i entre administració i companyies subministradores de serveis. No cal ni esmentar la incapacitat demostrada per l'ACA i l'Ajuntament d'Arenys de Munt en realitzar una proposta de gestió de la conca on la pedra de toc de gestió de les rierades no sigui amagar el problema sota l'estora sinó assegurar la recollida i retenció de pluvials en les urbanitzacions, mantenir una vegetació estable en bona part de la conca que permeti la infiltració i retenció de l'aigua, assegurar que els cultius en pendent no segueixin les línies de màxima pendent sinó d'igual pendent...

4.12 Pressupost

El pressupost destinat a la obra és insuficient. Hi manquen partides relatives a les mesures de control ambiental dels soterraments en que no s'ha fet estudi d'impacte ambiental. No hi ha partides pressupostàries per realitzar els inventaris de l'estat dels habitatges. No hi ha cap partida pressupostària destinada als manteniments ni als mecanismes d'alarma.

El sistema de contractació que s'emprarà concurs obert, si bé no només s'utilitzarà el criteri econòmic per tal d'escollir l'empresa contractista, no garanteix que per tal d'estalviar s'opti per solucions que comprometin la seguretat de l'obra tal i com va passar a Arenys de Mar i ha passat a Canet de Mar.

4.13 Afectació als habitatges

El projecte deixa en mans de l'empresa constructora la tria dels sistemes constructius i la responsabilitat d'afectació als habitatges. En projecte no contempla que s'hagi de tenir en compte cap criteri especial de seguretat respecte els edificis adjacents als trams en que s'han de fer moviments de terres.

Per tal d'assegurar la responsabilitat de la construcció en les possibles afectacions estructurals caldria incloure en el projecte la obligació de certificar inicialment l'estat de totes les construccions de la riera, del Panagall, del rial Bellolell i del Torrent d'en Puig, per un equip compost, com a mínim, per un arquitecte i un notari. Aquest cost s'hauria d'incloure en una partida del projecte.

Cal tenir present que el veïnat de les zones en que es pretén fer el soterrament és el que més s'oposa a la realització de la obra i que es té molt present l'experiència del soterrament a Arenys de Mar en que ningú es fa responsable de les esquerdes en diversos habitatges deguts a les vibracions de la coberta de la canalització.

5 Sol· licitud

A resultes de tot l'exposat anteriorment es fan les següents sol· licituds:

5.1 Paralització del projecte de soterrament de març de 2002

La paralització del projecte actual que entenem que només pot representar nous problemes a un gran cost. Problemes que es poden resoldre amb actuacions molt menors i d'un cost molt menor. (Veure proposta de la PACAAM adjunta en el document "Proposta de Pla Especial de la Riera de Sobirans").

5.2 Realització estudi ambiental de la conca

Cal que es realitzi un estudi ambiental de tota la conca (gestió del sòl, dinàmica de sorres, aigües subterrànies, ...) que utilitzi com a document base les diagnosis i auditories ambientals que s'han realitzat al municipi, així com altres documents elaborats per estudiants de l'institut tres turons i estudiants universitaris que han centrat la seva atenció en el municipi d'Arenys de Munt.

Aquest estudi ha de ser realitzat per un equip interdisciplinari (urbanistes, llicenciats en ciències ambientals, biòlegs, geòlegs, sociòlegs, associacions de botiguers, associacions de veï ns, economistes, agrònoms, historiadors, paisatgistes ...) per poder proposar una **gestió integral** de la conca per fer front a la problemàtica de les rierades.

S'exigeix que una de les alternatives de gestió integral de la conca valorades sigui la sorgida de la participació ciutadana articulada a través de la PACAAM. I que es va editar en format de llibret "Pla especial de la Riera".

5.3 Articulació del procés de decisió basat en la democràcia participativa

S'exigeix que l'articulació del procés de decisió es realitzi amb criteris de democràcia participativa i no de democràcia representativa. Especialment la tria de les opcions.

Es considera un insult a la democràcia el plantejament que s'ha seguit amb el projecte de març de 2002, on l'equip de govern de l'alcalde només ha estimat una opció i l'ha sotmesa a aclamació popular, obtenint només el 15% de suport del cens electoral.

Data:

Nom i Cognoms:

Signatura

6 Annexos

Annex I: **AI- legacions** presentades al soterrament amb bassa presentades el gener de 2002 en el moment de realització de la “consulta” organitzada per l'Ajuntament.

Annex II: **Sostenibilitat a la conca d'Arenys?** Projecte de final de carrera de ciències ambientals realitzat en el marc del conveni entre els Ajuntaments d'Arenys de Munt, Arenys de Mar i la Universitat Autònoma de Barcelona.

Annex III: **AI- legacions** presentades per entitats ecologistes al projecte de soterrament d'abril de 1994.